

PRÓLOGO

Es para nosotros un placer presentar este volumen de actas del IV Congreso Internacional de la Sociedad Española de Estudios Literarios de Cultura Popular, que se celebró en octubre de 2010 en la Universitat de les Illes Balears, en Palma de Mallorca. Un encuentro académico que se saldó con un balance que es más que positivo, a la vista del gran número de participantes: más de 150 personas entre conferenciantes plenarios, ponentes, moderadores y asistentes, llegados de diferentes partes del mundo.

Las distintas sesiones se convirtieron en un foro de intercambio de ideas que han enriquecido un área de conocimiento tan apasionante como es la cultura popular en todas sus dimensiones, cuyo estudio ha venido promoviendo SELICUP, influenciada de manera cada vez más visible por los estudios culturales (Jarazo Álvarez 2009). Y es que, en verdad, SELICUP tiene vocación de convertirse en un foro de intercambio científico entre profesores e investigadores de distintos ámbitos de España y del extranjero que comparten un marcado entusiasmo por aspectos relevantes de la cultura popular a través de la óptica literaria. Su perspectiva científica se enmarca dentro de las corrientes del pensamiento emergentes, tales como la antropología literaria, los estudios culturales o la sociología literaria, entre otras disciplinas, y supone un enfoque interdisciplinar que se aproxima a la literatura y a otros fenómenos y materiales culturales, considerándolos una fuente inagotable de conocimientos, documentación y recursos culturales, susceptibles de ser estudiados tanto diacrónica como sincrónicamente.

En este encuentro –organizado por miembros del Departamento de Filología Española, Moderna y Latina de la UIB, implicados todos ellos en la docencia de lengua, cultura y literatura dentro de diferentes áreas filológicas– se trató de romper con una tradición literaria elitista y de incorporar conceptos críticos como las subculturas, el postcolonialismo, la multiculturalidad, la globalización y perspectivas emergentes (al menos aún en el contexto del Estado español), como la etnografía, los estudios de género y los *queer studies*, el materialismo cultural dentro de los estudios culturales, fílmicos y de medios, etc.

Parte del resultado de este congreso son estos cuarenta y siete textos, cuyos autores han querido compartir en este volumen de actas. Además de las cuatro contribuciones de los conferenciantes plenarios, el resto de los artículos pertenece a los diferentes paneles que representan las áreas temáticas:

- La cultura popular y la enseñanza
- La cultura popular en la era de la globalización
- Marcos teóricos para el estudio de la cultura popular
- Minorías y multiculturalismos
- Lengua y cultura popular
- Turismo y cultura popular

Esperamos con ilusión que, desde una óptica compleja, representen un paso más en un amplio y rico panorama de unos estudios que, como decíamos anteriormente, podríamos considerar todavía emergentes en el mundo académico español.

REFERENCIAS

JARAZO ÁLVAREZ, R. 2009. "Aproximación a la cultura popular en la revista científica *Garoz*". *Océanide. Revista online de la Sociedad Española de Estudios Literarios de Literatura Popular SELICUP* 1. <http://oceanide.netne.net/articulos/art1-7.php>.

Palma, setiembre 2011

El equipo editor,

Patricia Bastida Rodríguez

Caterina Calafat Ripoll

Marta Fernández Morales

José Igor Prieto Arranz

Cristina Suárez Gómez

PRÒLEG

És per a nosaltres un plaer presentar aquest volum d'actes del IV Congrés Internacional de la Sociedad Española de Estudios Literarios de Cultura Popular, que es va celebrar l'octubre de 2010 a la Universitat de les Illes Balears, a Palma de Mallorca. Unencontre acadèmic que es va saldar amb un balanç més que positiu, tenint en compte el gran nombre de participants: més de 150 persones entre conferencians plenaris, ponents, moderadors i assistents, arribats d'arreu del món.

Les diferents sessions es van convertir en un fòrum d'intercanvi d'idees que han enriquit una àrea de coneixement tan apassionant com és la cultura popular en totes les seves dimensions, l'estudi de la qual ha estat promovent SELICUP, influïda de manera cada vegada més visible pels estudis culturals (Jarazo Álvarez 2009). I és que, a dir ver, SELICUP té vocació de convertir-se en un fòrum d'intercanvi científic entre el professorat i els professionals de la investigació de diferents àmbits d'Espanya i de l'estranger, que comparteixen un marcat entusiasme per aspectes rellevants de la cultura popular a través de l'òptica literària. La seva perspectiva científica s'emmarca dins dels corrents del pensament emergents, tals com l'antropologia literària, els estudis culturals o la sociologia literària, entre d'altres disciplines, i suposa un enfocament interdisciplinari que s'apropa a la literatura i a altres fenòmens i materials culturals, considerant-los una font inesgotable de coneixements, documentació i recursos culturals, susceptibles de ser estudiats tant diacrònicament com sincrònicament.

En aquest encontre –organitzat per membres del Departament de Filologia Espanyola, Moderna i Llatina de la UIB, implicats tots ells en la docència de llengua, cultura i literatura en diferents àrees filològiques– es va tractar de trencar amb una tradició literària elitista i d'incorporar conceptes crítics com les subcultures, el postcolonialisme, la multiculturalitat, la globalització i perspectives emergents (almenys en el context de l'Estat espanyol), com l'etnografia, els estudis de gènere i els *queer studies*, el materialisme cultural dins dels estudis culturals, fílmics i de mitjans, etc.

Part del resultat d'aquest congrés són aquests quaranta-set textos, els autors dels quals han volgut compartir en aquest volum d'actes. A més de les quatre contribucions dels conferencians plenaris, la resta dels articles pertany als diferents panells que representen les àrees temàtiques:

- La cultura popular i l'ensenyament
- La cultura popular a l'era de la globalització
- Marcs teòrics per a l'estudi de la cultura popular
- Minories i multiculturalismes
- Llengua i cultura popular
- Turisme i cultura popular

Esperam amb il·lusió que, des d'una òptica complexa, suposin un pas més en un ampli i ric panorama d'uns estudis que, com dèiem anteriorment, podríem considerar encara emergents al món acadèmic espanyol.

REFERÈNCIES

JARAZO ÁLVAREZ, R. 2009. "Aproximación a la cultura popular en la revista científica *Garoz*". *Océanide. Revista online de la Sociedad Española de Estudios Literarios de Literatura Popular SELICUP* 1. <http://oceanide.netne.net/articulos/art1-7.php>.

Palma, setembre 2011

L'equip editor,

Patricia Bastida Rodríguez

Caterina Calafat Ripoll

Marta Fernández Morales

José Igor Prieto Arranz

Cristina Suárez Gómez

FOREWORD

It is a great pleasure to present the proceedings of the 4th International SELICUP Conference, held at the University of the Balearic Islands (Palma de Mallorca, Spain) in October 2010. This was an academic gathering whose outcome, we believe, was more than positive, especially in the light of the great number of participants –over 150, including keynote speakers, presenters, chairs and general delegates, who made it to Palma from a wide range of countries.

The conference sessions saw a productive flow of ideas which have substantially contributed to the fascinating area of knowledge of popular culture, understood in all its possible dimensions, and whose study SELICUP have systematically promoted under the increasingly visible auspices of cultural studies (Jarazo Álvarez 2009). Indeed, The Spanish Association of Literary Studies in Popular Culture was born with the aim of becoming a forum of scientific exchange between teachers and researchers sharing their enthusiasm for the study of popular culture in and outside Spain. In so doing, SELICUP have welcomed emerging critical trends such as literary anthropology and sociology as well as cultural studies, to name but a few, thus adopting a truly interdisciplinary approach to literature and other cultural materials and phenomena. These are understood as an endless source of knowledge which may be studied both diachronically and synchronically.

This conference –organised by members of the University of the Balearic Islands' Department of Spanish, Modern and Classical Languages, all with experience in the teaching of language, culture and literature in different philological areas— meant to break away from the elitist literary tradition, bringing to the fore core critical concepts like subculture, postcolonialism, multiculturalism, and globalisation, as well as emerging approaches (at least in the context of Spain) such as ethnography, gender and queer studies, cultural materialism within cultural and media studies, etc.

The 47 contributions whose authors have agreed to share with us all in this proceedings volume are an important part of the outcome of this conference. The volume contains four of the six keynote addresses as well as papers related to the different thematic strands that our call for papers prioritised, namely:

- Popular culture and teaching
- Popular culture in the globalisation era
- Theoretical frameworks for the study of popular culture
- Minorities and multiculturalism
- Language and popular culture
- Tourism and popular culture

It is our sincere belief that all these works, taken together, are a substantial contribution to a rich and exciting field of interdisciplinary research which, as stated above, has just taken off in Spanish academia.

REFERENCES

JARAZO ÁLVAREZ, R. 2009. "Aproximación a la cultura popular en la revista científica *Garoz*". *Océanide. Revista online de la Sociedad Española de Estudios Literarios de Literatura Popular SELICUP* 1. <http://oceanide.netne.net/articulos/art1-7.php>.

Palma, September 2011

The editors,

Patricia Bastida Rodríguez
Caterina Calafat Ripoll
Marta Fernández Morales
José Igor Prieto Arranz
Cristina Suárez Gómez